

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

Про забезпечення якості вищої освіти в Україні: виклики та перспективи відповідно до нового законодавства

Олег Шаров, Міністерство освіти і науки України, Національний експерт з реформування вищої освіти
Травень 2018

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ВИЩА ОСВІТА 2017: звіт за пріоритети року

- ✓ Розроблено 200 проектів стандартів вищої освіти
- ✓ Поступово формується бачення реформування фінансування вищої освіти
- ✓ Проведено Єдине фахове вступне випробування на магістратуру з права використанням технології ЗНО
- ✓ Нове державне програмне забезпечення ЄДЕБО
- ✓ Ухвалено рішення про національний репозитарій

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

- ✓ Якість: Підвищення якості вищої освіти
- ✓ Інтеграція: Інтеграція в Європейський простір вищої освіти і наукових досліджень
- ✓ Доступність: Забезпечення доступності вищої освіти
- ✓ STEM: Наголос на підготовці фахівців з технічних та природничих спеціальностей
- ✓ Перспектива: Підтримка амбітних та динамічних закладів як «точок зростання» системи
- ✓ Оптимізація: Оптимізація мережі закладів вищої освіти

СТРАТЕГІЧНІ ДОКУМЕНТИ

- ✓ 2018 рік: Прогноз розвитку освіти в Україні (у частині фахової передвищої, вищої освіти, освіти дорослих)
- ✓ 2019 рік: Стратегія розвитку вищої освіти до 2025 року
- ✓ 2020 рік: Підготовка проекту нової редакції Закону України «Про вищу освіту» на основі цієї Стратегії

ВИЩА ОСВІТА: ЗАКОНОТВОРЧІСТЬ

- ✓ 2014 рік – Закон України “Про вищу освіту” (нова редакція)
- ✓ 2015 рік – Закон України “Про наукову та науково-технічну діяльність” (нова редакція)
- ✓ 2017 рік – Закон України “Про освіту” (нова редакція)
- ✓ «Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту»
- ✓ «Про фахову передвищу освіту»
- ✓ «Про освіту дорослих»
- ✓ «Про національну систему кваліфікацій»
- ✓ «Про особливості публічних закупівель у сфері освіти»
- ✓ «Про внесення змін до Бюджетного, Податкового та Митного кодексів України (окремо)»

ОРГАНІЗАЦІЯ: ІНСТИТУЦІЇ

- ✓ Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
- ✓ Незалежні установи оцінювання та забезпечення якості вищої освіти, незалежна акредитація
- ✓ Державна служба якості освіти (на основі ДІНЗ)
- ✓ Освітній омбудсмен
- ✓ Національне агентство кваліфікацій
- ✓ Кваліфікаційні центри, присвоєння та визнання професійних кваліфікацій

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- ✓ ЄДЕБО: реєстри
- ✓ Концепції молодшого спеціаліста, педагогічної, юридичної, медичної дуальної, освіти, регульованих професій, національної наукометричної системи
- ✓ Стандарти вищої та фахової передвищої освіти
- ✓ Національна та галузеві рамки кваліфікацій, реєстр кваліфікацій та професійних стандартів
- ✓ Національний репозитарій академічних текстів

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- ✓ Формульне фінансування закладів вищої освіти
- ✓ Підвищення заробітної плати викладачів
- ✓ Перехід коледжів на фінансування з місцевих бюджетів
- ✓ Позика на термомодернізацію будівель, оновлення систем опалення, вентиляції, освітлення у закладах ВО
- ✓ Державний фонд регіонального розвитку
- ✓ Національний фонд досліджень
- ✓ Нове лабораторне обладнання

НАЙБЛИЖЧІ ПЕРСПЕКТИВИ

- ✓ НАЗЯВО – 2.0, потім – експертні ради
- ✓ Вступна кампанія (фіксовані предмети на бакалавра, ЄФІ з іноземної на магістра)
- ✓ Концепція педагогічної освіти, законодавчі пропозиції з юридичної, бачення дуальної освіти
- ✓ Законопроекти «Про фахову передвищу освіту», «Про освіту дорослих»

НАЙХВИЛЮЮЧІ ПЕРСПЕКТИВИ

- ✓ Елементи корпоративного управління у ЗВО
- ✓ Реформування системи державного фінансування (від формули до небюджетного статусу)
- ✓ Заробітна плата науково-педагогічних працівників
- ✓ Державне та регіональне фінансування у ЗВО
- ✓ Законодавче забезпечення та фінансування коледжів
- ✓ Національний фонд досліджень

ВИЩА vs ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА: СПІЛЬНЕ

- ✓ Засади, автономія закладів, управління та громадське самоврядування, статуси, забезпечення якості
- ✓ Права та гарантії учасників освітнього процесу
- ✓ Забезпечення академічної доброчесності
- ✓ Перелік спеціальностей, ЄКТС, компетентнісні стандарти, результати навчання для освітніх траєкторій
- ✓ Стипендіальне забезпечення, поселення в гуртожитки

ВИЩА vs ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА: ВІДМІННЕ

1. Конкуренція для якості
2. Умови для доступності

- ✓ широкий конкурс за ЗНО на основі ПЗСО і вище
- ✓ строкові контракти науково-педагогічних працівників
- ✓ формульне фінансування з урахуванням досягнень
- ✓ НАЗЯВО (програмна та інституційна акредитація)

1. Умови для доступності
2. Конкуренція для якості

- ✓ вступ за іспитами без ЗНО на основі БЗСО, ПЗСО, КР і вище
- ✓ постійна зайнятість педагогічних працівників
- ✓ диверсифікація фінансування з урахуванням ринку праці
- ✓ ДСЯО (програмна акредитація та інституційний аудит)

Системи внутрішнього забезпечення якості (2017-2022)

- Спільна робота з НАЗЯВО та іноземними партнерами
- Створення методичної бази, підготовка лідерів змін, інформаційна підтримка
- Впровадження у ЗВО
- Початок сертифікації систем внутрішнього забезпечення якості ЗВО, запровадження інституційної акредитації закладів та самоакредитації програм

СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ: знакові події

- ✓ Погодження першого з стандартів НАЗЯВО-1 (Б125)
- ✓ Ухвалення нової редакції Закону України «Про освіту», включаючи припинення повноважень НАЗЯВО-1 та архітектуру національної системи кваліфікацій
- ✓ Врегулювання в Методрекомеандаціях термінології, громадянських компетентностях та специфіки PhD
- ✓ Затвердження Методики розроблення профстандартів

СТАН РОЗРОБЛЕННЯ СТАНДАРТІВ

	Б	М	Усього
Розроблено проектів стандартів	110	94	204
Готові до затвердження	61	13	74
В одному кроці до готовності	-	8	8
На стадії погодження (фахова, методична експертиза, Федерація роботодавців, ЦОВВ)	47	65	112
Громадське обговорення	2	8	10
Не розроблено	2	27	29

ПРАВОВА КОЛІЗІЯ

- ✓ Повноваження першого складу НАЗЯВО припинені, новий склад ще не сформований
- ✓ Абзац третій частини 5 статті 13 ЗУ «Про вищу освіту»: **«У випадках, коли прийняття рішення ЦОВВ у сфері освіти і науки відповідно до цього Закону вимагає погодження НАЗЯВО, ЦОВВ у сфері освіти і науки має право самостійно приймати рішення, якщо НАЗЯВО не виконало свої повноваження у строки, визначені законодавством»**

ЗАВДАННЯ НМК НА 2018 РІК

- ✓ Завершення розроблення, редагування і погодження і затвердження (якнайшвидше) стандартів бакалаврів і магістрів
- ✓ Розроблення проектів стандартів доктора філософії (невеликі за обсягом), їх громадське обговорення і направлення на експертизу

ДЯКУЄМО ЗА УВАГУ!